

škála tíže TRASS (truncal acne severity scale). Lehký typ lze léčit kosmeticky plus lokální retinoidy, benzoyl peroxidem a kyselinou azelaovou. Středně těžké akné navíc trifarotemem, clascrotonem (inhibitor androgenních receptorů). Lokálně, celkově cyklinem (sarecyclin) p. o., spironolaktonem, zinkem nebo hormonální antikoncepcí 4. generací progesterinů.

Dr. Galadari (Spojené arabské emiráty) rozdělil jizvy po akné na hypertrofické a atrofické, které ještě dále rozčlenil na 3 podtypy: I. „icepick“ (60–70%, menší než 2 mm s ostrými okraji), II. „box“ (20–30%, širší 1,5–4 mm), III. „rolling“ (15–25%, 5 mm široké). Toto rozdělení považuje za klíčové pro volbu laseru (tradičního, frakcionovaného, non/ablativního). Chemický peeling s kyselinou mléčnou použije na mělké jizvy, na hluboké jizvy pak fenoly. Na icepick-jizvy se hodí CROSS (chemical reconstruction of skin scar), k dalším metodám patří microneedling (rolling-jizvy), popř. s radiofrekvencí, subcision (vpichy pod jizvy), nebo dokonce permanentní (silikonové) výplně, popřípadě forážové biopsie. Kombinace metod jsou možné, ale chybí hodnotící studie. Doporučuje se také soustředit se na prevenci – zhodnotit průběh akné u rodičů a ev. zahájit nízkodávkovou léčbu isotretinoinem p. o.

Fotodermatologie

Prof. Lesiaková (Polsko) hodnotila rizika fotosenzitivity pro vznik kožní rakoviny. Incidence kožní (nemelanomové) rakoviny v Polsku narůstá, 80% bazaliomů je na hlavě a na krku, narůstá i výskyt spinaliomů. V tomto směru jsou nebezpečné zejména některé léky s fotosenzibilizujícím účinkem (psoraleny, fluorochinolony, voriconazol, vemurafenib, hydrochlorothiazid, a další). Zhruba 250 běžných léků vyžaduje fotoprotekci. Je potřeba se zaměřit na profylaxi a osvětlu.

Dr. Rutterová (Skotsko) podala přehled o solární kopřivce (SU tvoří 2–10% diagnóz na fotobiologickém pracovišti v UK). SU v 95% vznikne do 15 minut po oslunění, do hodiny u 64%. Vymizí u 94% nemocných do 24 hodin. V 83% se objeví i po ozáření přes okenní sklo (akční spektrum je v UVA a viditelné oblasti (300 až 600 nm), často (v 32%) se vyskytuje u lidí s atopickým ekzémem. Z toho vyplývají fotoprotektivní opatření – širokospektré sunscreens, folie na okno, oděvy z umělých

Obr. 1. Výstava farmaceutických firem na kongresu

vláken (PES). Z farmakologické léčby se podávají antihistamika 2. generace, úspěšný může být omalizumab, cyclosporin A, fototerapie podle akčního spektra, montelukast. Experimentálně lze používat a MSH analogy, dupilumab, mepolizumab.

Dr. Calzadová (Španělsko) informovala o nových sunscreenech. Fotoprotekce je důležitá i v oblasti UVA₁ a přilehlé viditelné části (modré světlo). TriAbsorb, Mexoryl 400, MCE, BDEP, TDF Blue Voile Sunscreen, ekologicky výhodný Mycosporin-like AK, Cyanobacteria, Scytonemin. Budoucnost bude patřit enkapsulovým PMMA a cyklodextrinovým komplexům, „cooling“ nebo biomimetickým PDA (natural melanin analog polydopamine) nanopartikulím.

AAD – EADV symposium

Prof. Rosenbach (USA) analyzoval vliv měnícího se klimatu na kůži. V letošním létě se lámaly teplotní rekordy, září 2023 ukazovalo v průměru o 1,8 °C vyšší teplotu než v preindustriálním období. Vysoká produkce CO₂ vede k tání ledovců, roste množství záplav a požárů (roste počet dní s nebezpečím spontánních požárů), smog zvyšuje výskyt atopické dermatitidy (Čína), ale také pemfigu, coxackiových a dalších virových chorob. Varovné hlasy se ozývají z různých oblastí světa (AAD 28. 7. 2018 zveřejnila „Position statement on climate and health“). Hurikány a následné záplavy zvyšují počet infekcí, zmnožení hmyzu a více chorob jimi přenášenými – leishmaniasa, Dengue, ZIKA, Chicungunya. Je proto potřeba omezovat emise plynů, vzdělávat mladou generaci. Jako zdravotníci bychom mohli např. přispět šetřením pomůckami na jedno použití.

Prof. Stratigos (Řecko) oznámil, že 80% nemelanomových rakovin tvoří bazaliomy.

Obr. 2. Vestibul kongresového centra

Pro bílou populaci je 30% celoživotní riziko, že onemocní bazaliomem. Ze zevních faktorů má vliv hlavně solární expozice, z endogenních fototyp, imunosuprese i genetická dispozice. Bazaliom lze hodnotit dle různých hledisek, která pak znamenají i zařazení do doporučeného léčebného postupu. Těžké, perzistující nebo i metastazující bazaliomy lze léčit blokátory Hedgehog signální cesty Vismodegibem (43% účinnost) nebo Sonidegibem. Nežádoucí účinky jsou časté – alopecie, nauzea, svalový spasmus, bývá primární (50%) i sekundární (20%) rezistence. Nově se používá i anti PD-1 inhibice (pembrolizumab, nivolumab, cemiplimab) i kombinace. Lokálně se zkouší patidegib a itraconazol. Novinkou je Vismoneo (80% účinnost). Doporučuje se i chemoprevence retinoidy, nikotinamidem (malý efekt).

Prof. Desai (USA) řešil léčbu pigmentačních poruch. V zábraně melazmat je důležitá prevence – fotoprotekce sunscreensy s účinností i proti viditelnému světlu (s obsahem oxidů železa). Doporučuje triple-kombinaci (6% hydrochinon + 1% tretinoin + 0,01% dexamethazon), p. o. antioxidanty (zelený čaj, proganidin, zinek, Polypodium leukotomos – 240 mg, 3x/d po 12 týdnů, p. o. kyselina tranexamová 250–500 mg/d – nelze podávat s antikoagulancii, u těhotných, s rizikem embolie, u kuřáků), thiamidol a glutathion snižují aktivitu tyrozinázy. Lichen planus pigmentosus je často veden pod jinými názvy – Ashy-dermatitis, erythema dyschromicum perstans). V případě vitiliga je vhodné správně popsat formu (za aktivitu se považuje nárůst BSA o 1–2% za 6 týdnů). Lze stabilizovat Dexamethasonem 4 mg/d po 2 dny v týdnu. Lze použít antioxidanty, nově i blokádu IL-15. V lokální léčbě se zkouší ruxolitinib krém a p. o. vorcitinib.